

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของการรักษาวินัยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุโขทัย
2. และเพื่อเปรียบเทียบการรักษาวินัยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามสังกัดและขนาดโรงเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 7,295 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 660 คนที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามของการรักษาวินัยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลความแปรปรวนสองทาง (Two Way ANOVA)

ผลการวิจัย สรุปผล อภิปรายผลได้ดังนี้

สรุปผล

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของการรักษาวิทยานิพนธ์ในโรงเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุโขทัย สรุปผลได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การวาทกรรม การแต่งกาย ความรับผิดชอบ การรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน ความสงบเรียบร้อยของโรงเรียน และการปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดีในแต่ละองค์ประกอบของการรักษาวิทยานิพนธ์ในโรงเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 การวาทกรรม ประกอบด้วย 10 ตัวแปร ได้แก่ นักเรียนยกมือไหว้ก่อนรับของจากผู้ใหญ่ นักเรียนกล่าว “สวัสดี” และ “ขอบคุณ” ครูเมื่อเริ่มและหมดชั่วโมงเรียน นักเรียนโค้งตัวลงเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ เมื่อนักเรียนพบครูในตอนเช้ายกมือไหว้ครู นักเรียนนำจานและแก้วน้ำไปไว้ในที่ที่กำหนดหลังจากรับประทานอาหาร นักเรียนใช้คำลงท้าย “ครับ หรือ “ค่ะ” เมื่อสนทนากับผู้ใหญ่ นักเรียนดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำของโรงเรียนไม่ทำให้สกปรก หลังเข้าห้องน้ำ นักเรียนยกมือไหว้และกล่าวคำทักทาย “สวัสดีค่ะ” หรือ “สวัสดีครับ” เมื่อพบบุคคลภายนอกที่เข้ามาเยี่ยมโรงเรียน นักเรียนแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียนที่ถูกต้องตามที่โรงเรียนกำหนด และนักเรียนทั้งชายในถึงขยะ

องค์ประกอบที่ 2 การแต่งกาย ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ นักเรียนสวมเครื่องประดับเพื่อความสวยงามไปโรงเรียน นักเรียนใส่ชุดพละของโรงเรียนที่ดัดแปลงผิดไปจากแบบของโรงเรียน นักเรียนใส่ตุ้มหูไปโรงเรียน นักเรียนสวมถุงเท้าแต่ไม่สวมรองเท้าเมื่อออกห้องเรียนไปบริเวณอื่นๆในโรงเรียน นักเรียนทำผมตามแบบแฟชั่นและ นักเรียนไว้เล็บยาว นักเรียนสวมรองเท้าแตะมาโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 3 ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ นักเรียนปิดน้ำเมื่อเห็นว่าผู้อื่นเปิดทิ้งไว้ ก่อนออกจากห้องเรียนนักเรียนปิดไฟ ปิดพัดลม และนักเรียนปฏิบัติหน้าที่เวรทำความสะอาดห้องเรียน

องค์ประกอบที่ 4 รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ นักเรียนหลีกเลี่ยงการดูหนังสื่อ ภาพยนตร์หรือสื่อลามกอนาจาร นักเรียนจะตอบปฏิเสธทันทีเมื่อมีเพื่อนชวนไป สูบบุหรี่ และนักเรียนไม่นำของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

องค์ประกอบที่ 5 ความสงบเรียบร้อยของโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ นักเรียนออกไปเที่ยวเตร่ในเวลา กลางคืน นักเรียนนำอาวุธติดตัวมาโรงเรียน และนักเรียนทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่นหรือโรงเรียนเดียวกัน

องค์ประกอบที่ 6 การปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ นักเรียนโทรศัพท์บอกครูหรือส่งใบลาเมื่อไม่สามารถไปเรียนได้ นักเรียนกล่าวขอโทษครูเมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนช้า นักเรียนขออนุญาตครูก่อนเมื่อจำเป็นต้องออกนอก โรงเรียน และนักเรียนรอจนกว่าจะถึงเวลาโรงเรียนเลิกจึงจะกลับบ้าน

2. ผลการเปรียบเทียบการรักษาวินัยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย จำแนกตามสังกัดและขนาด โรงเรียน สรุปได้ดังนี้

ในส่วนการเปรียบเทียบการรักษาวินัยในโรงเรียนระหว่างขนาดโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ พบว่าการรักษาวินัยในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังกัดและขนาดโรงเรียน เมื่อศึกษาอิทธิพลย่อยพบว่านักเรียนที่อยู่ต่างสังกัดกันมีการรักษาวินัยแตกต่างกันในโรงเรียนขนาดเล็ก ในส่วนขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่นั้นมีการรักษาวินัยในโรงเรียนแตกต่างกันเฉพาะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาการรักษาวินัยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบของการรักษาวินัยในโรงเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุโขทัย

จากข้อค้นพบในงานวิจัยใน**องค์ประกอบที่ 1 คารวะธรรม** ประกอบด้วยนักเรียนยกมือไหว้ก่อนรับของจากผู้ใหญ่ นักเรียนกล่าว“สวัสดี” และ“ขอบคุณ” ครูเมื่อเริ่มและหมดชั่วโมงเรียน นักเรียนค้อมตัวลงเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ เมื่อนักเรียนพบครูในตอนเช้ายกมือไหว้ครู นักเรียนนำจานและแก้วน้ำไปไว้ในที่ที่กำหนดหลังจากรับประทานอาหาร นักเรียนใช้คำลงท้าย “ครับ”หรือ “ค่ะ” เมื่อสนทนากับผู้ใหญ่ นักเรียนดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำของโรงเรียนไม่ทำให้สกปรกหลังเข้าห้องน้ำ นักเรียนยกมือไหว้ และกล่าวคำทักทาย“สวัสดีค่ะ”หรือ“สวัสดีครับ” เมื่อพบบุคคลภายนอกที่เข้ามาเยี่ยมโรงเรียน แต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียนที่ถูกต้องตามที่โรงเรียนกำหนด และนักเรียนทิ้งขยะในถังขยะ ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีการปฏิบัติตามระเบียบของสังคม มีลักษณะของการแสดงออกทางด้านคารวะธรรมอย่างมีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 18) ได้กล่าวไว้ว่าการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับตนขึ้นโดยสมัครใจไม่มีใครบังคับหรือถูกควบคุมจากอำนาจใด ๆ และข้อประพฤติปฏิบัตินี้ไม่ขัดกับความสงบสุขของสังคม คารวะธรรมดังกล่าว

สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉันทนา ภาคบงกช (2539 : 4) ที่กล่าวว่าวินัยเป็นการเคารพระเบียบข้อบังคับและกฎกติกาต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม การรู้จักควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎกติกาต่างๆ เพื่อให้เกิดความระเบียบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งเป็นความมีวินัยที่เกิดจากการยอมรับระเบียบข้อบังคับและกฎกติกาต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ เบอร์รด์ (Bernard, 1972 : 206-207 อ้างถึงใน เกษมศักดิ์ ผลดีลภ, 2547 : 19) ที่กล่าวไว้ว่า เด็กต้องการวินัยที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจและการยอมรับนับถือมากกว่าวินัยที่เกิดจากการใช้อำนาจบังคับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร สดามารณ์ (2540) ซึ่งได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและพลเรือน พบว่า องค์ประกอบของความมีวินัยที่มีลักษณะเป็นคุณธรรมนั้น ประกอบด้วยความเป็นผู้นำ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การปฏิบัติตามระเบียบของสังคม เชื้อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ซึ่งหากนักเรียนไม่มีวินัยด้านคุณธรรมดังกล่าวย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาการไม่แสดงความเคารพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดินกินส์ (Dinkins, 1982. p. 2457) ได้กล่าวว่าปัญหาวินัยนักเรียนที่พบบ่อยที่สุด คือการขาดเรียน การหนีชั่วโมงเรียน และไม่เคารพผู้บริหารโรงเรียนและครู

องค์ประกอบที่ 2 การแต่งกาย ประกอบด้วย นักเรียนที่มีวินัยจะไม่สวมเครื่องประดับเพื่อความสวยงามไปโรงเรียน ไม่ใส่ชุดพละของโรงเรียนที่ดัดแปลงผิดไปจากแบบของโรงเรียน นักเรียนไม่ใส่ตุ้มหูไปโรงเรียน หรือสวมถุงเท้าแต่ไม่สวมรองเท้าเมื่อออกห้องเรียนไปบริเวณอื่นๆ ในโรงเรียน ไม่ทำผมตามแบบแฟชั่น ไม่ไว้เล็บยาว และไม่สวมรองเท้าแตะมาโรงเรียน ทั้งนี้ข้อค้นพบดังกล่าว เป็นลักษณะของความสำนึกผิดชอบชั่วดีโดยอัตโนมัติ เป็นไปตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ ของนักเรียนที่มีอีโก้ (Ego) ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนามาจาก อิด (Id) โดยอาศัยหลักแห่งความเป็นจริงเหตุผลหรือการกำหนดรู้ การเรียนรู้ ความฉลาด ความคิด เป็นข้อกำหนดจิตไร้สำนึกให้แสดงบางสิ่งบางอย่างออกมาอย่างมีเหตุผล อย่างมีความคิด ไม่ทำตามใจตนเอง (Freud, 1856 – 1939 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2552 : 32 -38) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกิต วงษ์มอญ ซึ่งศึกษาสภาพการปฏิบัติตามวินัยนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า นักเรียนมีวินัยในระดับมากด้านความประพฤติของนักเรียนและระดับปานกลางด้านการแต่งกาย

องค์ประกอบที่ 3 ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย นักเรียนปิดน้ำเมื่อเห็นว่าผู้อื่นเปิดทิ้งไว้ ก่อนออกจากห้องเรียนนักเรียนปิดไฟ ปิดพัดลม นักเรียนปฏิบัติหน้าที่เวรทำความสะอาดห้องเรียน ทั้งนี้ข้อค้นพบของผู้วิจัยพบว่าความรับผิดชอบของนักเรียนมีความสำคัญต่อการรักษาวินัยในโรงเรียน เนื่องจากสอดคล้องกับงานวิจัยหลายท่าน เช่น ของกัลยา สุวรรณรอด (2537) ที่ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยของ ญัฐพร สดามารณ์ (2540) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความมีวินัยในตนเอง มีจำนวนองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ การปฏิบัติตามระเบียบ ของ

สังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจ ความเป็นผู้นำ และความอดทน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมลวรรณ พรหมกัตัญญ (2550) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบของนักเรียนประกอบด้วยความรับผิดชอบในการเล่าเรียน ขยันหมั่นเพียร อดทน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายทันเวลา ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา สอดคล้องกับข้อค้นพบของ บุปผา หันทยุง (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาวินัยในโรงเรียนวังหลังวิทยาคม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต7พบว่า วินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพวงพกา แซ่ตัน (2554)ที่ได้ศึกษาวินัยในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า วินัยในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา ประกอบด้วยด้านความซื่อสัตย์ ความอดทน ความตั้งใจ ความเป็นผู้นำ และความรับผิดชอบต่อ

องค์ประกอบที่ 4 รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน จากข้อค้นพบของผู้วิจัยพบว่า ประกอบด้วย นักเรียนหลีกเลี่ยงการดูหนังสือ ภาพยนตร์หรือสื่อลามกอนาจาร นักเรียนจะตอบปฏิเสธทันทีเมื่อมีเพื่อนชวนไป สูบบุหรี่ นักเรียนไม่นำของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต จากข้อค้นพบนี้จะเห็นได้ว่าการรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญกับนักเรียนและโรงเรียน การเป็นนักเรียนที่ดีต้องรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน ไม่ทำให้เสียหายทั้งนี้สอดคล้องกับสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 20-22) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการสร้างวินัยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ เป็นการรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิของโรงเรียนให้สมกับสถาบันการศึกษา

องค์ประกอบที่ 5 ความสงบเรียบร้อยของโรงเรียน ประกอบด้วย นักเรียนออกไปเที่ยวเตร่ในเวลา กลางคืน นักเรียนนำอาวุธติดตัวมาโรงเรียน นักเรียนทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่นหรือโรงเรียนเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคม วงศ์นิจ (2548) ได้วิจัยปัญหาการประทุพผิตวินัยของนักเรียนในโรงเรียนทพยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าปัญหาด้านความประพฤติ นักเรียนทะเลาะวิวาทในโรงเรียนและอันดับสุดท้ายคือนักเรียนพกอาวุธมาโรงเรียน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของกล้า ทองขาว (2525 : 136 อ้างถึงใน เกษมศักดิ์ ผลดิลก, 2547 : 20) ได้ให้ความเห็นในเรื่องของความมุ่งหมายของวินัยในโรงเรียนไว้ เพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสังคมโรงเรียน เพราะทุกคนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน ยอมรับที่จะปฏิบัติตามสิ่งควบคุมทางสังคมที่สมาชิกร่วมกันกำหนดขึ้น เช่นเดียวกับบุคคลในสังคมทั่วไปจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของพลเมืองดีเพื่อความสงบสุขของสังคมรวมทั้งสอดคล้องกับ แนวความคิดของ พันธ์ส หันนาคินทร์ (2542 : 38) ที่ให้ความหมายความมีวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกาและกฎหมายที่สังคมได้ไว้ หรือตามที่กลุ่มได้ตกลงอันจะนำมาซึ่งความสงบสุข ความก้าวหน้า ความมั่นคงและปลอดภัย

องค์ประกอบที่ 6 การปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี ประกอบด้วย นักเรียนโทรศัพท์บอกครูหรือส่งไปลาเมื่อไม่สามารถไปเรียนได้ นักเรียนกล่าวขอโทษครูเมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนช้า นักเรียนขออนุญาตครูก่อนเมื่อจำเป็นต้องออกนอก โรงเรียน นักเรียนรองนกว่าจะถึงเวลาโรงเรียนเลิกจึงจะกลับบ้าน ทั้งนี้ข้อค้นพบว่านักเรียนมีการปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี มีระเบียบเมื่ออยู่ในโรงเรียน ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับ งานวิจัยของทวีศักดิ์ ใจนวน (2552) ที่วิจัย เรื่อง การพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่าสภาพการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนในสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า คือการตรงต่อเวลา สอดคล้องกับกัลยา สุวรรณรอด (2537) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยประภิต วงศ์มอญ (2550) ที่ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูฝ่ายปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และ เขต 2 พบว่าด้านความประพฤติ นักเรียนส่วนใหญ่ขออนุญาตครูทุกครั้งก่อนออกนอกห้องเรียนและนักเรียนส่วนใหญ่แสดงกริยาวาจาที่ต่อครูและบุคคลทั่วไป

2. ผลการเปรียบเทียบการรักษาวิสัยทัศน์ในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย จำแนกตามสังกัดและขนาด โรงเรียน สรุปได้ดังนี้

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สังกัด และขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการรักษาวิสัยทัศน์ในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย และจากการศึกษาอิทธิพลย่อย ดังนั้นผู้วิจัยเสนอข้อมูลดังนี้

1. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเมื่อพิจารณาจากโรงเรียนที่นำมาศึกษา พบว่านักเรียนมีการรักษาวิสัยทัศน์ในโรงเรียนแตกต่างกัน เฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ในส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนมีการรักษาวิสัยทัศน์ไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรักษาวิสัยทัศน์ดีสูงสุดและสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2540) ที่พบว่านักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษาในเขตเทศบาลมีศักยภาพสูงกว่า นอกเขตเทศบาล และสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ จันทรมหา (2542) ได้ศึกษาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด และเปรียบเทียบระดับจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษา ต่างสังกัดกัน พบว่ามีวินัยแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมีผลจากโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนนักเรียนมีน้อยสามารถดูแลและปลูกฝังการรักษาวิสัยทัศน์ได้อย่างทั่วถึง สามารถสื่อสารระเบียบวินัยของโรงเรียนได้ทั่วถึง และสอดคล้องแนวความคิดของ กอร์ดัน (Gorton 1983 : 328-329 อ้างถึงใน ดำรง ประเสริฐกุล, 2542 : 218 - 220) กล่าวถึง ของการทำผิดวินัยของนักเรียนไว้ว่ามีสาเหตุหลายด้าน เช่น จากโรงเรียน ปัญหาที่มีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนเอง ปัญหาเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมทั้งทางบ้านและชุมชน

ด้วยสาเหตุดังกล่าวทำให้การรักษาวิสัยของนักเรียนแต่ละสังกัด จะแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสาเหตุดังกล่าว

2. ข้อค้นพบเมื่อเปรียบเทียบขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการรักษาวิสัยในโรงเรียนแตกต่างกันเฉพาะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน จากข้อนี้พบดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิษฐ์พานนท์ (2544) และสอดคล้องกับกรมวิชาการ, กองวิจัยทางการศึกษา (2540) งานวิจัยของชลลรัตน์ อัสววัฒน์พงศ์ (2537) ที่ได้กล่าวว่าการประพัตติผลโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับต่ำกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ของนักเรียนและสอดคล้องกับแนวความคิดของกอร์ดัน (Gorton, 1983 : 328-329 อ้างถึงใน ดำรง ประเสริฐกุล, 2542 : 218-220)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยสรุปองค์ประกอบของการรักษาวิสัยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ คารวะธรรม การแต่งกาย ความรับผิดชอบ การรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน ความสงบเรียบร้อยของโรงเรียน และการปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสามารถนำองค์ประกอบของการรักษาวิสัยในโรงเรียน ทั้ง 6 ด้าน ไปกำหนดระเบียบของโรงเรียนในการรักษาวิสัยในโรงเรียนไปในแนวทางเดียวกันได้ และผู้บริหารในระดับเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละสังกัดสามารถนำผลการวิจัยไปวางแผนร่วมผู้บริหารโรงเรียน เพื่อวางแผนเกี่ยวกับการรักษาวิสัยของนักเรียนโรงเรียนของแต่ละสังกัดได้

2. การเปรียบเทียบการรักษาวิสัยในโรงเรียนระหว่างขนาดโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่นั้นพบว่า การรักษาวิสัยในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังกัดและขนาดโรงเรียน นักเรียนที่อยู่ต่างสังกัดกัน มีการรักษาวิสัยแตกต่างกันในโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นเพื่อให้ นักเรียนได้รับการปลูกฝังในการรักษาวิสัย ผู้บริหารระดับสังกัดต่าง ๆ จึงควรกำหนดแนวทางในการรักษาวิสัยในโรงเรียนในภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนรวมถึงคณะครูสามารถนำแผนงานที่สังกัดของตนได้กำหนดไว้ไปเป็นแนวทางของโรงเรียน ทั้งการจัดกิจกรรมให้ความรู้และส่งเสริมปลูกฝังวินัยให้กับนักเรียน ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียนของแต่ละสังกัดนั้นโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่นั้นมีการรักษาวิสัยในโรงเรียนแตกต่างกันเฉพาะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น โรงเรียนในแต่ละขนาด และแต่ละสังกัด สามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปพัฒนาได้สอดคล้องกับข้อแตกต่างที่ค้นพบ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก

ในสังกัดมัธยมศึกษาซึ่งมีผลในการรักษาวินัยแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ สามารถวางแผนพัฒนานักเรียน กำหนดแนวทางในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการปลูกฝังวินัยในโรงเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพต่อไป

สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีการรักษาวินัยไม่แตกต่างกัน จึงเป็นผลให้หน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำผลการวิเคราะห์ไปวางแผนงานและกำหนดนโยบายของทั้งสองสังกัดได้ในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบและเปรียบเทียบการรักษาวินัยในโรงเรียนของนักเรียนในสังกัดและขนาดต่าง ๆ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอให้วิจัย แนวทางในการพัฒนาวินัยของนักเรียนในโรงเรียนโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในโอกาสต่อไป

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบการรักษาวินัยในโรงเรียนในครั้งนี้ ครูและผู้บริหารสามารถนำข้อมูลองค์ประกอบการรักษาวินัยในโรงเรียนที่ได้จากการวิจัย ไปใช้วางแผนพัฒนางานด้านการควบคุมความประพฤติ และป้องกันการกระทำผิดวินัยของนักเรียน รวมถึงฝ่ายปกครองของโรงเรียนสามารถนำข้อมูลนี้ ไปใช้ในการกำหนดระเบียบของโรงเรียนให้มีความเหมาะสม

2. ควรมีการศึกษาทั้งสาเหตุของปัญหา บริบทของโรงเรียน และแนวทางในการแก้ปัญหาของโรงเรียนในแต่ละสังกัดเกี่ยวกับการปลูกฝังวินัยนักเรียนต่อไป